قالا مەن اۋىل جاسىل جەلەك جامىلىپ، بار الاپ ماساتىداي قۇلپىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بيىل جىل سوڭىنا دەيىن ٴۇرىمجى قالاسىنا مەجەمەن جيىنى 36 ميلليون تۇپتەن استام اعاش جانە بۇتا ـ بۇرگەن جاڭادان ەگىلمەك. تۇرعىندار اۋلاسى، كوشە بويلارىنداعى كوگالدار، شاعىن سەرۋەنباقتار، شاعىن جاسىل جولدار سياقتى جاڭادان قوسىلاتىن 60 مىڭ مۋلىق كوگالدى جەر ٴتيىستى جەرلەردەن ورىن الىپ، قالا تۇرعىندارىنىڭ كۇندەلىكتى ومىرىمەن وبىسەدى، جاڭادان ارتقان جالپى اۋماق 131 حالىق باقشاسىنىڭ اۋماعىمەن قارايلاس بولادى ەكەن.

مۇنداي ”جاسىل جەلەكتى“ رايونىمىزدىڭ قالا قۇرىلىسىندا كەز كەلگەن جەردەن كەزدەستىرۋگە بولادى. تۇرپان قالاسى گاۋچاڭ رايونىنداعى شۇييۇن الاڭىنىڭ جاسىلدى كول ايدىنىندا ٴمولدىر تولقىندار ٴبىرىن ـ ٴبىرى قۋالاپ، ٴتۇرلى اعاشتارمەن بۇتا ـ بۇرگەندەر ٴبىر ـ بىرىنە شىراي بەرىپ، قالا تۇرعىندارىنا سەيىل ـ سەرۋەنگە لايىق تاماشا جەر سىيلادى. بۇل قالا اۋماعىنداعى نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، باۋ ـ باقشامەن كومكەرۋ جانە ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، مەملەكەت دارەجەلى باۋ ـ باقشالى قالا قۇرىپ شىقتى، قالا تۇرعىندارى 500 مەتر جۇرسە بولدى، جاسىل كەڭىستىكتەرگە قادام تاستاي الاتىن بولدى.

اينالاڭا قاراساڭ جاسىل ٴتۇس كورىنەدى، ەسىكتەن اتتاپ شىقساڭ الدىڭنان گۇلدەر قارسى الادى، ال، قالانىڭ كوركەمدىگى تەك بۇل عانا ەمەس. 2019 ـ جىلى رايونىمىز قالالاردى جاسىلداندىرۋ ەرەجەسىن اتقارۋ ادىسىنە وزگەرىس ەنگىزىپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، قالانى جاسىلداندىرۋعا جاۋاپتى تاراۋلاردىڭ قىزمەت فۋنكتسياسى مەن جاۋاپكەرشىلىگىن ايقىنداۋدان سىرت، قالانى جاسىلداندىرۋ قۇرىلىسىن جانە ونى باسقارۋدى كۇشەيتۋ، قونىسقا جايلى قالا قۇرۋ، ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىن جەبەۋ سياقتى جاقتاردان اناعۇرلىم جوعارى تالاپ قويدى. جەر ـ جەر قالا، اۋىل ەكولوگيا قۇرىلىسىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، قالا ـ قالاشىقتاردىڭ اينالاسىنداعى، ورتالىق قالا اۋماعىنداعى كوگالدى جەرلەر قۇرىلىسىن ۇيلەسىمدى جوسپارلاپ، اتقارىپ، قالا ـ قالاشىقتاردىڭ كوشە ـ جولدارىن، تۇرعىندار شاعىن اۋماقتارىن، ٴتۇرلى باۋ ـ باقشالاردى، دالالىق سەيىل ـ سەرۋەن ورىندارىن جاسىلداندىرۋدى ويداعىداي يگەرىپ، جاسىل تۇسپەن قالانى ايشىقتاپ، تاۋدى كومكەردى، قالانىڭ فۋنكتسياسى مەن وبرازىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى.

اۆتونوميالى رايوندىق تۇرعىن ٴۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەڭگەرمەسى بەرگەن ساندى مالىمەتتە كورسەتىلۋىنشە، قازىرگە دەيىن، بۇكىل رايوندا مەملەكەتتىك باۋ ـ باقشالى قالا 15كە، مەملەكەتتىك باۋ ـ باقشالى اۋدان قالاشىعى 22گە جەتكەن.

اعاش ەگىپ جاسىلداندىردى، قالا ورمانمەن كومكەرىلدى، ادامدار كورىنىستەن ٴلاززات الدى

باعراش اۋدانىنىڭ قايدۋ وزەنىندە ٴمولدىر تولقىندار ٴبىرىن ـ ٴبىرى قۋالايدى، وزەن جاعاسىندا جاسىل اعاشتار جايقالادى، بۇل سول جەردىڭ تاماشا كورىنىسىنە اينالعان.

”ەكولوگيا ارقىلى اۋداندى الۋەتتەندىرىپ، ساياحات ارقىلى اۋداندى گۇلدەندىرۋ، جاسىل ٴتۇستى كەڭەيتۋ، بىركەلكى قادامىمەن دوڭگەلەك داۋلەتتىلىككە قادام تاستاۋ“ سىندى دامۋ نىساناسىن ارقاۋ ەتكەن باعراش اۋدانى قايدۋ وزەنى ەكولوگيالىق كورىنىس ٴدالىزى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، اۋدان قالاشىعىنداعى 3 ەندىك، 6 بويلىق سۋ جۇيەسىنىڭ ورنالاسۋىن كەمەلدەندىرىپ، ”سۋ قالا ىشىمەن اعىپ وتەتىن، سۋدا قالانىڭ ساعىمى وينايتىن، ادامدار سۋ جاعالاپ جۇرەتىن“ كورىنىس قالىپتاستىردى.

”قالا ورمانمەن كومكەرىلگەن، جولدار جاسىل جەلەك جامىلعان، ۇيلەر باۋ ـ باقشامەن قورشالعان، ادامدار كورىنىستەن ٴلاززات الاتىن“ قاۋىرت جاسىلداندىرۋ ارناسى ــ رايونىمىزدىڭ قالا، اۋىل ەكولوگيا قۇرىلىسىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتۋىندەگى ٴبىر ۇلكەن جارقىن ٴتۇيىن.

بىلتىر اقسۋ ايماعى قونىسقا جايلى، كاسىپكە جايلى باۋ ـ باقشالى قالا بولۋدى كوزدەي وتىرىپ، ەكولوگيالىق جاقتان قونىسقا جايلى كەڭىستىك جۇيە قالىپتاستىرۋعا قۇلشىندى. اقسۋ قالاسىنىڭ تۇرعىنى ۋ دىلۇيدىڭ بۇل جونىندە اسەرى تەرەڭ: ”ىشكى وڭىرلەردەگى كوپتەگەن دوستارىمىز ٴبىزدى قۇمدى شولگە جاقىن، سۋى تاپشى، جاسىل ٴتۇسى كەم دەپ ويلايدى، ٴىس جۇزىندە، ۇزاق جىل قۇرىلىس جۇرگىزۋ ارقىلى اقسۋ قازىر جاسىل جەلەك جامىلدى“. شىنىندا دا وسىلاي، اقسۋ ايماعىنىڭ شولەيت جەرلەردى جاسىلداندىرۋ ينجەنەريا قۇرىلىسى ٴار ۇلت بۇقاراسىنا ناقتى، شىنايى تابىس سەزىمىن سىيلادى. دولان وزەنى كورىنىس اۋماعى قالا اۋماعىن كەسىپ ٴوتىپ، دۇڭچىڭ باقشاسى، توراڭعى باقشاسى، فىڭچۋانحى باقشاسى، باقىت باقشاسى، دەنە تاربيە باقشاسى جانە ورمان باقشاسى، سازدىق باقشاسى سياقتىلار شىعىس، باتىس، وڭتۇستىك، سولتۇستىك تاراپتاردان ٴوزارا ۇندەسىپ، سولاردىڭ اراسىندا كوشە بويلارىنداعى سەرۋەنباقتار دا قالانى مارجانداي ايشىقتاپ، قالاعا كىرەر ـ شىعار اۋزىنداعى 4 كورىنىس بەلدەۋى جاسىل سىزىق بولىپ اينالا جيەكتەپ، قالانىڭ ەكولوگيالىق ورتاسى ۇزدىكسىز جاقساردى.

بۇدان كەيىن رايونىمىز ەگىنجاي ىقتاسىن ورمانىن قالپىنا كەلتىرۋ، جاڭالاۋ قۇرىلىسىن جانە قىستاقتاردى جاسىلداندىرۋدى، كوركەيتەندىرۋدى اعاش ەگىپ، ورمان ٴوسىرۋدىڭ، مەملەكەت جەرىن جاسىلداندىرۋدىڭ ماڭىزدى ٴتۇيىنى ەتىپ، اۋىل ـ قىستاقتاردى جەرگىلىكتى اعاش تۇرلەرىن نەگىز ەتۋ، ۇكىمەت قالاماشىمەن قامداۋ، بۇقارانى اعاش ەگۋگە جۇمىلدىرۋ ٴتاسىلىن قولدانىپ، 2022 ـ جىلعا بارعاندا، 950 مىڭ مۋ ەگىنجاي ىقتاسىن ورمانىن قالپىنا كەلتىرۋ، جاڭالاۋ قۇرىلىسى مىندەتىن ورىندايدى، سونداي ـ اق قىستاقتاردى جاسىلداندىرۋ، كوركەيتەندىرۋ قۇرىلىسى مىندەتىن نەگىزىنەن ورىندايدى.

جاسىل تۇسپەن كورىك قوستى، كورىكتى اۋىل ـ قىستاقتاردا قۇستار سايراپ، گۇلدەردەن حوش ٴيىس اڭقىدى

بيىل جىل باسىنان بەرى، باركول قازاق اۆتونوميالى اۋدانى وتانشىلدىق تازالىق قيمىلىن ورىستەتۋدى اۋىلداردى رەتتەۋ ـ جوڭگە سالۋمەن، كورىكتى اۋىل ـ قىستاق قۇرۋمەن بىرلەستىردى، وتباسىلىق دارەتحانالاردى جاڭالاۋ، تۇرمىستىق قوقىستاردى جوڭگە سالۋ، تۇرمىستىق لاس سۋلاردى ٴبىر جاقتى ەتۋ، ”ٴۇش اۋماقتى“ ٴبولۋ سياقتى ينجەنەريالار ارقىلى اۋىل ـ قىستاقتىڭ قونىس ورتاسىن ايتارلىقتاي جاقسارتتى. كۇيسۋ قالاشىعى مال شارۋاشىلىعى قىستاعىنىڭ تۇرعىنى سەيىتقان داۋلەت: ”ٴۇيدىڭ ٴىشى ـ سىرتى بىردەي تاپ ـ تازا، بارلىق ٴۇيدىڭ اۋلاسى جاسىل تۇسكە ورانادى، قىستاعىمىز بارعان سايىن كورىكتەنە ٴتۇستى!“ ـ دەدى.

اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ قونىس ورتاسىن رەتتەۋ ـ جوڭگە سالۋدىڭ بىرتىندەپ ىشكەرىلەۋىنە ساي، بۇكىل شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرى ٴونىمدى شارالار قولدانىپ جەدەل ىلگەرىلەتتى، قىستاقتاردى تازارتۋ ارەكەتىنىڭ جالپىلاسۋ مولشەرى %100كە جەتىپ، 9180 اكىمشىلىك قىستاقتىڭ كەلبەتى ايتارلىقتاي جاقساردى.

لوپ اۋدانى شارباق اۋىلى كوشارىق قىستاعىنداعى ٴۇي ـ ٴۇيدىڭ ەسىك الدىنا ٴبىر قىزىل، ٴبىر جاسىل 2 قوقىس ساندىعى قويىلعان، وعان تۇرمىستىق قوقىستار مەن باسقا دا قايتا جيناپ الۋعا بولاتىن قوقىستار سالىنادى. جولداردىڭ ەكى جاعىنا تۇگەلدەي ٴجۇزىم ەگىلگەن، شارۋالاردىڭ شاعىن اۋلالارىندا ٴتۇرلى ـ ٴتۇستى وسىمدىكتەر جايقالا وسكەن.

”قىستاقتا تۇرعاننان بەرى، ٴبىز جاقسى قىستاق، جاقسى جول، جاقسى جەمىس باعى، جاقسى ورمان بەلدەۋى، جاقسى اۋلا، جاقسى قورشاعان ورتا قۇرۋ ارقىلى قونىس ورتاسىنىڭ جاقسارۋىن ٴونىمدى جەبەدىك“، ـ دەدى اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ساياسات زەرتتەۋ كەڭسەسىنەن وسى قىستاققا تۇسكەن ٴبىرىنشى شۋجي حان جيانپيڭ، ونىڭ ايتۋىنشا قىستاق ”ەكى كوميتەتى“ جانە قىزمەت اترەتى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى كورىكتى اۋىل ـ قىستاق قۇرىلىسىمەن ورگانيكالى ۇشتاستىرىپ، گۇل ەگىپ، اعاش ٴوسىرىپ جاسىلداندىرىپ، كورىكتەندىرىپ، قىستاق كەلبەتىن جاقسارتۋعا كۇش سالعان.

بيىل رايونىمىزدىڭ 8 مەڭگەرمە، مەكەمەسى «اۆتونوميالى رايوننىڭ ەگىنجاي ىقتاسىن ورمانى قۇرىلىسى جانە قىستاقتاردى جاسىلداندىرۋ، كوركەيتەندىرۋ جوباسىن» بىرلەسىپ باسىپ تاراتىپ، ەگىنجايدى ورمانمەن كومكەرۋ قۇرىلىسىن جانە قىستاقتاردى جاسىلداندىرۋدى ٴتۇيىن ەتىپ، مەملەكەت جەرىن جاسىلداندىرۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتىپ، الدىڭعى جارتى جىلدا 1104 قىستاقتا جاسىلداندىرۋ، كوركەيتەندىرۋ قۇرىلىسىن جۇرگىزىپ، قىستاقتاردىڭ ”ٴتورت توڭىرەكتىڭ“ جاسىلداندىرىلعان اۋماعىن 82 مىڭ مۋعا جەتكىزدى.

رايونىمىز بيىل تاعى قىستاقتاردى تازارتۋ ارەكەتىن جالپى بەتتىك ىلگەرىلەتىپ، اۋىل ـ قىستاق تۇرمىستىق قوقىستارىن ٴبىر جاقتى ەتۋدى، اۋىل ـ قىستاق لاس سۋلارىن ٴبىر جايلى ەتۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، اۋىل ـ قىستاقتاردا دارەتحانا توڭكەرىسىن ورنىقتى قادامىمەن ىلگەرىلەتىپ، اۋىل ـ قىستاق قونىس ورتاسىن رەتتەۋ ـ جوڭگە سالۋدىڭ 3 جىلدىق ارەكەتىنىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرىن جالپى بەتتىك ورىندايدى، اۋىل ـ قىستاق تازا، رەتتى بەينەمەن جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتىلىككە قادام تاستايدى.

”بەيدوۋدى“ كاسىپ سالالاندىرىپ قولدانۋ رايونىمىزدىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنا قۋات ۇستەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

قاتىناس جۇيەسى رايونىمىزدىڭ بەيدوۋ جاساندى سەرىك جول نۇسقاۋ جۇيەسىن ەڭ الدىمەن قولدانعان كاسىپ سالالارىنىڭ ٴبىرى، بەيدوۋ جاساندى سەرىگى ىسكە قوسىلعان باستاپقى مەزگىلدە ـ اق شينجياڭنىڭ الەۋمەتتىك قاتىناسىندا جاساندى سەرىكپەن جول نۇسقاۋ بويىنشا باقىلاۋ ـ مەڭگەرۋدەن ۇلگى كورسەتۋ جۇيەسى ورناتىلىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ قاتىناس باسقارۋ تاراۋلارىن، تاسىمال كاسىپورىندارىن جانە الەۋمەتتىك تۇتىنۋشىلاردى اۆتوكولىكتى باقىلاۋ ـ مەڭگەرۋ، باسقارۋ قىزمەت وتەۋمەن قامتاماسىز ەتتى.

ەگىن، مال شارۋاشىلىعى سالاسىندا 10 مىڭنان اسا اۋىل شارۋاشىلىعى ماشينالارى ”بەيدوۋدى“ قولدانىپ، ەگىن شارۋاشىلىعى وندىرىسىنە وراسان زور وزگەرىستەر اكەلدى. بۇدان سىرت، بەيدوۋ جول نۇسقاۋ تەحنيكاسى سۋ ۇنەمدەۋدىڭ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، شەت ـ شالعاي قىستاقتاردىڭ حابارلاسۋ جانە كوشى ـ قون ماسەلەسىن ويداعىداي شەشتى.

ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى سالاسىندا، بەيدوۋ جول نۇسقاۋ تەحنيكاسىنان پايدالانىپ، شينجياڭ دالالىق جۇمىس جۇرگىزەتىندەر مەن قىزمەت پۋنكتىنىڭ ٴوزارا بايلانىس جاساۋىن، حابارلاسۋىن، ادامدار مەن كولىكتەردىڭ جىلدام، دالمە ـ ٴدال جىلجۋىن، ورىن تۇراقتاندىرۋىن باقىلاۋ ـ مەڭگەرۋدى، سۇركەيلى اۋا رايى مەن تۇتقيىل اپات كەزىندە شۇعىل ساقتاندىرۋدى، ٴوندىرىس شىرعالاڭى تۋىلعان كەزدە قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋگە قولباسشىلىق ەتۋ جانە ىزدەۋ ـ قۇتقارۋ جۇرگىزۋدى، ت. ب ىسكە اسىردى.

ساياحات سالاسىندا، شينجياڭ بەيدوۋ جۇيەسىن نەگىز ەتكەن تۇتاس وڭىرلىك بۇلتتىق سىلتەمەنى زەرتتەپ ـ اشىپ، جوعارى دالدىكتەگى ورىن تۇراقتاندىرۋ ارقىلى يىنتەرنەت جەلىسىندە ٴارقايسى كورىنىس وڭىرلەرىنىڭ ساياحات جولىن ورنالاستىرۋىنا، ەلەكتروندى قورشاما ورناتۋىنا كومەكتەسىپ، ٴالى اشىلماعان كورىنىس وڭىرلەرىن قورعادى.

جالپى قاۋىمنىڭ پايدالانۋى جاعىندا، ”بەيدوۋدى“ نەگىز ەتكەن جول نۇسقاۋ قىزمەت وتەۋى ەلەكتروندى ساۋدا ىستەرى، زەردەلى تەلەفون، ورىن تۇراقتاندىرۋ قىزمەت وتەۋى سياقتىلار زاۋود پەن ساۋداگەرلەر جاعىنان قولدانىلىپ، جالپى قاۋىمنىڭ تۇتىنۋ جانە حالىق تۇرمىسى سالاسىنا كەڭىنەن ەندى. ايتالىق، جاياۋ ساياحاتشىلار تەرمينالى، وقۋشىلار كارتوچكاسى، قارتتار كارتوچكاسى جانە ەلەكتروندى قورشاما سياقتىلار.

”كەزەكتە رايونىمىز بەيدوۋ جول نۇسقاۋ ٴىسىنىڭ شينجياڭدا ىشكەرىلەي قولدانىلۋىن بەلسەنە جوبالاۋدا، بەلسەنە ىلگەرىلەتۋدە“. اۆتونوميالى رايوندىق ونەركاسىپ جانە يىنفورماتسيالاندىرۋ مەڭگەرمەسى جاساندى سەرىك قولدانۋ ورتالىعىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ۋاڭ شۋەفىڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: رايونىمىز بەيدوۋ ساندى مالىمەت تۇعىرىن قۇرۋعا قۇلشىنىپ، جاساندى سەرىك جول نۇسقاۋ كاسىپ سالاسى مەن جاساۋ كاسىبىنىڭ، جۇمساق بولشەك كاسىبى مەن وسىزاماندانعان قىزمەت وتەۋ كاسىبىنىڭ توعىسا دامۋىن اناعۇرلىم جەبەپ، بەيدوۋ جول نۇسقاۋ جۇيەسىنىڭ اناعۇرلىم كەڭ كولەمدە تياناقتانۋىن جەبەپ، جاساندى سەرىك قولدانىلىمىنىڭ كاسىپ سالالانۋ كولەمىن زورايتۋدا، كۇشەيتۋدە. سونىمەن بىرگە، شينجياڭ بەيدوۋ كاسىپ سالاسى بىرلەستىگىن قۇرىپ، شينجياڭنىڭ كەڭىستىك يىنفورماتسيا كاسىپ سالاسىنان ۇلگى كورسەتۋ رايونىن قۇرىپ، شينجياڭنىڭ سيفرلى ەكونوميكاسىنىڭ تيىن جاڭالاپ دامۋىنا كۇش ۇستەۋدە.

وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴۇرىمجى حالىقارالىق قۇرلىق پورتىنىڭ، شەكارا اتتاعان ەلەكتروندى ساۋدانىڭ جالپىلىق سىناق رايونى قۇرىلىسىنىڭ ۇزدىكسىز تەزدەۋىنەن قاشقار، قورعاس ەكونوميكالىق اشۋ رايونىنداعى نەگىزدىك قۇرىلعىلاردىڭ ۇزدىكسىز كەمەلدەنۋىنە دەيىن، شوعىرلى جيناپ، شوعىرلى جونەلتىلەتىن جۇك تاسىمال پويەزدارىنىڭ قاتىناۋىن ۇدايىلاندىرۋدان 190 مەملەكەتپەن جانە رايونمەن ەكونوميكالىق ـ ساۋدالىق بارىس ـ كەلىس ورىستەتكەنگە دەيىن، قۇرىلعىلاردىڭ ۇلاستىرۋدان حالىق تىلەگىن توعىستىرۋعا دەيىن... وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ تەرەڭدەۋىنە، ناقتىلانۋىنا ىلەسە، شينجياڭ بۇرىنعى ىشكى قۇرلىقتىڭ قويناۋىنان مەملەكەتتىڭ باتىسقا ەسىك اشۋىنداعى قاقپاسىنا جانە الدىڭعى شەبىنە اينالدى. تەك جاڭا داۋ ۇستانىمىنا تاباندى بولىپ، وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتكەندە عانا، شينجياڭ ٴوزىنىڭ وڭىرلىك ورىن، بايلىق، قورشاعان ورتا سياقتى باسىمدىقتارىن ەكونوميكالىق دامۋ باسىمدىعىنا اينالدىرا الادى.

وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتۋدە كەلەلى ورايدى مىقتى يگەرۋ قاجەت. 2014 ـ جىلدان بيىل 6 ـ ايعا دەيىن رايونىمىزدان جالپى 3678 كەزەك جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزى قاتىناپ، جىلىنا ورتاشا ەسەپپەن %80تەن استام ارتىپ وتىردى؛ 2014 ـ جىلدان 2019 ـ جىلعا دەيىن بۇكىل رايوننىڭ سىرتقى ساۋدا سوماسى 129 ميلليارد 690 ميلليون دوللارعا جەتتى... سان ـ سيفرلاردىڭ استارىندا وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ جالىندى ومىرشەڭدىگىنىڭ ايگىلەنۋى، ونان دا ماڭىزدىسى، وراسان زور ورايدىڭ جارقىراي شىعۋى جاتىر. بيىل مەملەكەتتىك ەكى ٴماجىلىستىڭ اشىلۋى قارساڭىندا «جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ جاڭا داۋىردە باتىس بولىكتى قاۋىرت اشۋدى ىلگەرىلەتىپ، جاڭا جاعداي قالىپتاستىرۋ جونىندەگى جەتەكشى پىكىرى» جاريالاندى، وندا ”شينجياڭنىڭ جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن تەزدەتۋىن قولداپ، باتىسقا باعىتتالعان قاتىناس تورابىن جانە ساۋدا، زات اينالىمى، مادەنيەت، عىلىم ـ تەحنيكا، وقۋ ـ اعارتۋ، مەديتسينالىق قىزمەت وتەۋ ورتالىعىن قالىپتاستىرۋ“ ايتىلدى. وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ كەلەلى ستراتەگيالىق ورايىن، قىمباتتى ساياساتتىق ورايىن جانە ەرەكشە تاريحي ورايىن مىقتى يگەرىپ، مەملەكەتتىڭ جالپى تۇلعالىق نىساناسىمەن تىعىز بايلانىستىرىپ، ورنىقتىلىقتىڭ پايداسىن جانە رەفورمانىڭ پايداسىن ۇزدىكسىز جارىققا شىعارىپ، ەلەۋلى نىساندار قۇرىلىسىن جانە ٴتۇيىندى سالالاردىڭ دامۋىن بەلسەنە ىلگەرىلەتكەندە مەملەكەتتىڭ ”ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول“ قۇرىلىسىنىڭ كەلەلى جاعدايىنا قىزمەت وتەۋ بارىسىندا وزەكتى رايون قۇرىلىسىنىڭ اقاۋسىز دامۋىن جۇزەگە اسىرۋعا بولادى.

وزەكتى رايون قۇرىلىسىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتۋدە نىسانا ـ مىندەتتەردى ايقىنداۋ كەرەك. ”ٴبىر پورت، ەكى رايون، بەس ۇلكەن ورتالىق، شەكارا وتكەلى ەكونوميكا بەلدەۋى“ قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋدى نىسانالىق جەتەكشى ەتىپ، جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزدارىنان ۇتىمدى پايدالانىپ، بايلىقتاردى بىرىكتىرۋدى كۇشەيتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، ٴۇرىمجى حالىقارالىق قۇرلىق پورتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋ؛ ساياساتتىق باسىمدىقتى ساۋلەلەندىرىپ، باقشا رايونى كاسىپ سالاسىن ۇلعايتىپ، رەفورما جاساۋدى، جاڭالىق اشۋدى تەرەڭدەتىپ، قورعاس، قاشقار ەكونوميكالىق اشۋ رايونى قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋ؛ ٴتۇيىندى نىساندار قۇرىلىسىن تىرەك ەتىپ، قاتىناس تورابى ورتالىعى، ساۋدا ـ زات اينالىمى ورتالىعى، وڭىرلىك فينانس ورتالىعى، مادەنيەت، عىلىم ـ تەحنيكا، وقۋ ـ اعارتۋ ورتالىعى، مەديتسينالىق قىزمەت وتەۋ ورتالىعى قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋ؛ ورىن اۋىستىرىپ سايكەسە دامۋعا تاباندى بولىپ، كەدەننەن ٴوتۋ قۋاتى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، ىقپال جاساۋ، جەتەكتەۋ قابىلەتىن ساۋلەلەندىرىپ، ”شەكارا وتكەلى ەكونوميكالىق بەلدەۋى“ قۇرىلىسىن جەدەل ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ٴتۇرلى قىزمەتتەردى ناقتى، ەگجەي ـ تەگجەيلى تياناقتاندىرىپ، شەشۋشى، جەتەكشى، كورنەكتى جەتىستىكتەردەن ٴبىر توبىن قالىپتاستىرۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتكەندە وزەكتى رايون قۇرىلىسىندا جاڭا جاعداي اشىپ، ەكونوميكانىڭ دامۋ كەڭىستىگىن كەڭەيتىپ، ىشكى، سىرتقى ەسىك اشۋدىڭ جاڭا ارناسىن تۇلعالاپ، شينجياڭ ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جۇزەگە اسىرۋعا پارمەندى تىرەك ازىرلەۋگە بولادى.

رەفورما جاساۋعا ۇمتىلۋ ــ دامۋعا ۇمتىلعاندىق، ەسىك اشۋدى جەبەۋ ــ ورتاق جەڭىسكە جەتۋدى جەبەگەندىك. پارتيا مەن مەملەكەتتىڭ كەلەلى جاعدايىن تياناق ەتىپ، وزەكتى رايون قۇرىلىسى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋدىڭ، ىشكە، سىرتقا ەسىك اشۋ دەڭگەيىن جالپى بەتتىك جوعارىلاتۋدىڭ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جەبەۋدىڭ ماڭىزدى شاراسى ەتۋگە تاباندى بولىپ، ونى كورنەكتى ورىنعا قويىپ، ماڭىزدى كۇن تارتىبىنە ەنگىزىپ، ستراتەگيالىق تاباندىلىقتى ساقتاپ، تاريحي تۇزىمدىلىكتى شىڭداپ، مەملەكەت ساياساتىنان ۇتىمدى پايدالانۋعا، جوسپارلاردى ۇشتاستىرۋدى ىلگەرىلەتۋگە كۇش سالىپ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرۋ، شينجياڭعا كومەك بەرۋ باسىمدىعىنان ۇتىمدى پايدالانۋ جاعىندا ناقتى شارا قولدانساق، ٴسوز جوق، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ”ەگەر جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى قۇرىلسا، شينجياڭ گۇلدەنگەن ورتالىققا اينالۋى مۇمكىن“ دەگەن جاقسى تىلەگىن ناعىز تاماشا رەالدىققا اينالدىرا الامىز.